PANDARVE

HET DON LAWRENCE FANZINE

nummer 13
APRIL 2003
jaargang 5
verkoopprijs € 2,95
gratis voor leden DLF

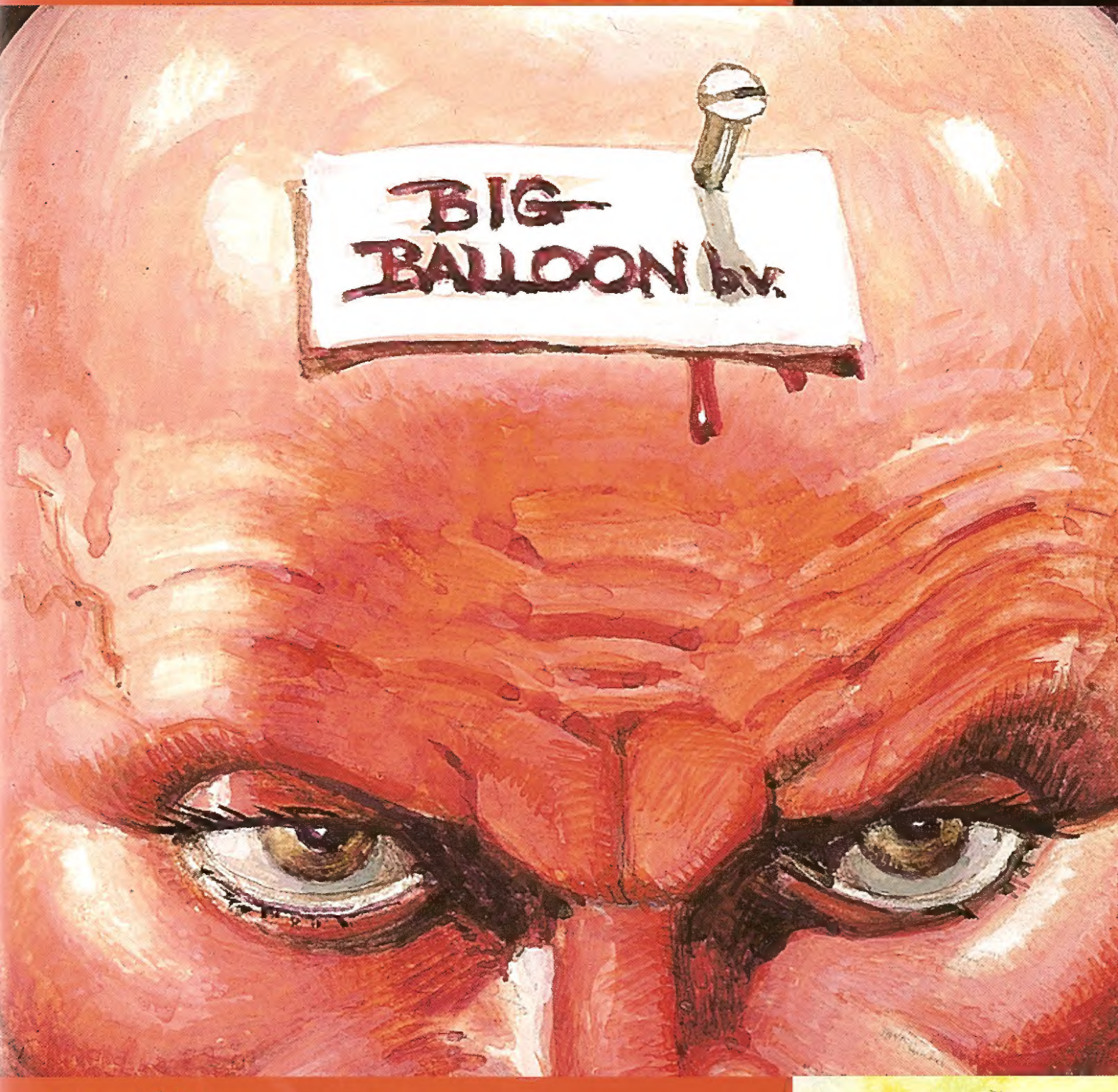

In dit nummer:

De geheimen van De Rode Prins

+ gratis Boomerangkaart

Pandarve - nr 13 - april 2003
Verkoopprijs € 2,95 • Gratis voor leden DLF

Redactie:
Rob van Bavel
Meerten Welleman

Productie:
Studio D&I

Met dank aan:
Big Balloon
Judith van den Ende
Dick Heins
Drukkerij Helmer
Yoeri Kenens
Don Lawrence
Elisabeth Lawrence
Rob van der Nol
Max

© 2003 - Don Lawrence Collection
Postbus 4191
4900 CD Oosterhout
t. 0162-461651
f. 0162-461675
e. info@donlawrence.nl
i. www.donlawrence.nl

De tweede pagina

Op 7 februari was ik weer gezellig een dagje bij Lis en Don. Don maakte een opmerkelijk fitte indruk en was ook een paar kilootjes aangekomen. Hij geniet zichtbaar van zijn leven zonder deadlines. Hij leest veel, doet een kruiswoordpuzzeltje op z'n tijd, maakt een wandelingetje met Otto naar de pub en kijkt zo *af en toe televisie. Zijn favoriete programma's op dit moment zijn* Coupling, Eastenders en Bargain Hunt met de voortreffelijke David Dickinson. De tekentafel in een hoek van de woonkamer staat er wat verloren bij, want het tekenen is nog heel ver weg, hoewel Don zich eerder die week door huishoudster Tina Hensly liet verleiden om haar te tekenen.
Don is wel heel betrokken bij de projecten van de Don Lawrence Collection. Storm -the collection- is nu bijna voltooid en Don denkt mee over toekomstige producties zoals de Storm Encyclopedie, waar hij beslist een bijdrage aan wil leveren. Don zich ook nog steeds sterk verbonden met het wel en wee in de Nederlandse stripwereld en hij schrok dan ook toen ik heb vertelde dat Peter de Smet was overleden. Op zo'n moment realiseer je je pas goed dat de fanclub nu Dons belangrijkste contact met Nederland is geworden.

Gemiddeld ga ik zo'n vier keer per jaar naar Don. De laatste jaren wat vaker, omdat Don minder vaak in Nederland is. De laatste keer was in december 2001 in Maastricht. Of hij dit jaar kan komen, laat hij helemaal van zijn gezondheid afhangen.
Een bezoekje aan Don duurt meestal een dag. Ik stap 's morgens rond een uur of zes in de auto, met een doos vol CD's, broodjes kibbeling met curry, fris, Red Bull en chocola. Ik rijd dan in drie uur naar Calais en pak na een kwartiertje wachten de eerstvolgende shuttle naar Folkestone. De reis onder het Kanaal duurt een flink half uur. Van Folkestone is het dan ongeveer twee uur rijden naar Lis en Don. Ik ben er zo rond lunchtijd en Don zit dan meestal net aan het ontbijt!! Lis haalt altijd wel wat lekkers in huis, dat naar mijn gevoel typisch Engels is. Na een paar heerlijke uren rijd ik dan tegen een uur of vijf, Engelse tijd, weer terug naar Folkestone en ben dan meestal rond de klok van twaalf weer thuis. Ik ga meestal op een vrijdag want in het weekend hoef ik gelukkig niet zo vroeg mijn bed uit.
Hoewel ik al bijna twintig jaar bij Lis en Don op bezoek kom, blijft het toch altijd leuk en gezellig. Ik voel me daar echt op m'n gemak. Dat is ook wel logisch, natuurlijk. Lis en Don zijn in de loop der jaren een beetje familie van me geworden. Dat gevoel werd nog sterker toen ik twee jaar geleden vader werd en de eerste babyfoto's van Max meenam. Toen mijn vrouw en ik vorig jaar zomer in de buurt van Jevington met vakantie waren, is Max voor het eerst meegeweest naar Don en Lis.

We hebben veel leuke reacties op de nieuwe formule van Pandarve gekregen. Vooral omdat er nu meer informatie over Don Lawrence en zijn werk in Pandarve staat dan ooit tevoren. Ook het grote aantal foto's en illustraties wordt zeer op prijs gesteld. In dit nummer gaan we door met Herod the Great en maken we een begin met een nieuwe rubriek. Verder veel nieuws en een uitgebreid kijkje achter de pagina's van De Von Neumann Machine.

Geniet!

Rob van Bavel

P.S. Dit is nummer 13 van Pandarve en dus vroegen we aan Don of hij bijgelovig is. Lees dat verhaal in stripkronieken!

Don Lawrence Verzameld

door: Rob van Bavel

Slechts één keer gepubliceerd en nu al levert de rubriek Don Lawrence verzameld een prima resultaat op!

Tot eind vorig jaar wisten we niet zeker of Herod the Great was gepubliceerd in The Bible Story nummer 23 tot en met 29. In onze eigen collectie hadden wij namelijk alleen de nummers 23 tot en met 27. Dankzij het speurwerk van Don Lawrence liefhebber Rob van Haren kunnen we eindelijk vaststellen dat dit bijbelverhaal inderdaad is gepubliceerd in deze nummers. Daarbij komt dat nummer 29 het laatste nummer is van The Bible Story, want daarna werd het blad, geheel volgens de Engelse striptraditie, overgenomen door een ander meer succesvol blad, in dit geval Look and Learn.

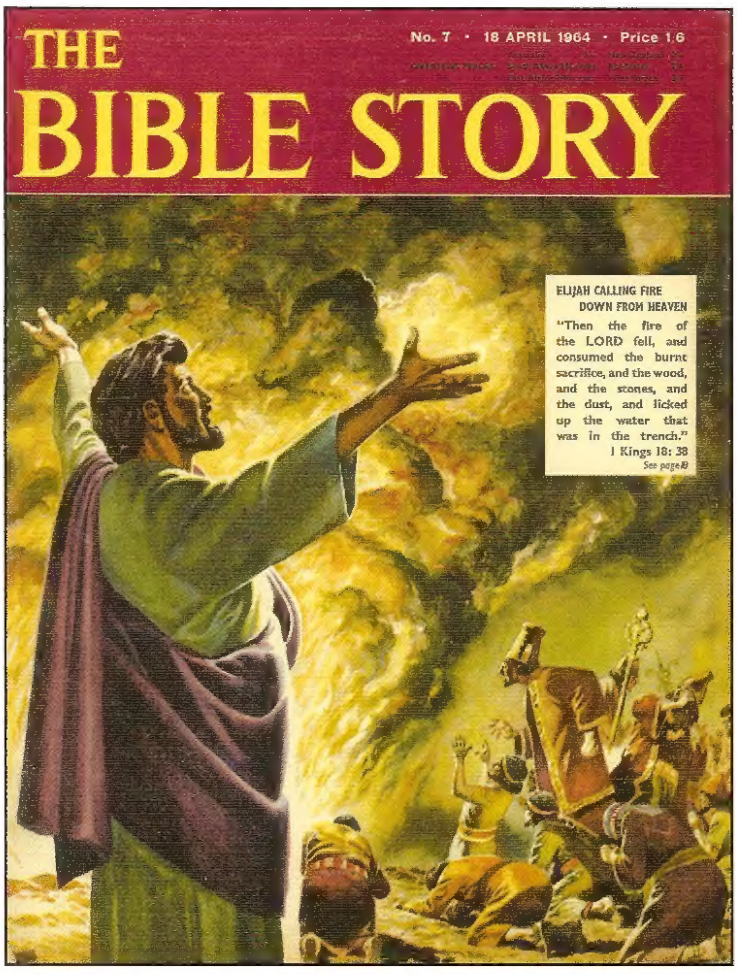
THE
BIBLE STORY
No. 7 · 18 APRIL 1964 · Price 1/6
ELIJAH CALLING FIRE DOWN FROM HEAVEN
"Then the fire of the LORD fell, and consumed the burnt sacrifice, and the wood, and the stones, and the dust, and licked up the water that was in the trench."
1 Kings 18: 38
See page 9

Rob van Haren is al heel lang bezig om zijn Don Lawrence verzameling compleet te maken. Toen Don Lawrence Verzameld in 2001 verscheen kwam deze passie in een stroomversnelling terecht, omdat nu voor het eerst een compleet overzicht was verschenen van alle strips en illustraties die Don heeft gemaakt en alle publicaties waar zijn werk in was gepubliceerd. Een handige manier om aan deze publicaties te komen, is door op internet te gaan zoeken. Zo kwam Rob van Haren in het bezit van de nog ontbrekende nummers 28 en 29 van The Bible Story. Hij liet dat aan ons weten en is vervolgens een dagje bij Studio D & I in Oosterhout geweest om de laatste vier pagina's van Herod the Great te laten scannen. Deze pagina's zullen verschijnen in het volgende nummer van Pandarve.

CHECKLIST BIBLE STORIES

nummer 5, 4 april 1964
Translations that needed new alphabets
1 illustratie fc

nummer 7, 18 april 1964
cover fc
Stories of the prophets Elijah
2 illustraties zw

nummer 9, 2 mei 1964
Stories of the prophets Isaiah
2 ill. zw, 1 ill. fc

nummer 10, 9 mei 1964
Samaria, fortress city of Israël, finally falls to Sargon
1 illustratie fc

nummer 23 t/m 29
Herod the Great

STORIES OF THE PROPHETS

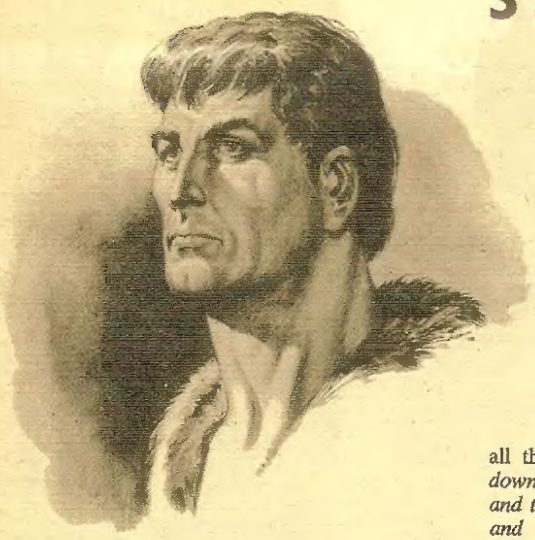

ISAIAH

He taught that Judah's only strength lay in the Lord her God, and that punishment was to come if the people remained faithless . . .

THE Hebrew kingdom of Israel had been destroyed. Its capital, Samaria, had been conquered by the Assyrians in 721 B.C. and its people had been scattered throughout the huge Assyrian Empire

This left the neighbouring Hebrew kingdom of Judah with a grave problem. She was caught between two quarrelling giants: Assyria, already an enemy, in the North, and Egypt in the South.

What could poor Judah do? She seemed certain to be trampled into the dust as these two mighty giants brawled and fought together over her head.

At the court in Jerusalem, urgent discussions took place. It seemed to many that the only course open was alliance with Egypt. But as the king's advisers consulted with one another, a powerful voice cut across all their discussion: *"Woe to them that go down to Egypt for help; and stay on horses, and trust in chariots, because they are many; and in horsemen, because they are very strong; but they look not unto the Holy One of Israel, neither seek the LORD!"* (Isaiah 31: 1.)

This was the voice of Isaiah, a citizen of Jerusalem, who was one of the trusted advisers of Hezekiah, king of Judah. He poured scorn on the advisers' hopes.

"For the Egyptians shall help in vain, and to no purpose," he told them (Isaiah 30: 7).

Isaiah knew what he was talking about. He had received a vision in which the Lord had made known to him a grim future, one of desolation for Judah. Assyria would be the weapon of destruction upon Judah, as a punishment for her corruption—and this was exactly what had happened to the kingdom of Israel. But if the chosen people were to be utterly destroyed, there would be no one to continue the Lord's work on earth. A "faithful remnant" would escape to begin a new, more faithful nation, and for this reason Jerusalem alone, would be saved.

So plain was the uselessness of joining forces with Egypt, that at the Lord's command Isaiah went naked for three years, proclaiming to the shocked people that Assyria would lead away the defeated Egyptians into captivity.

Judah's only strength, he taught, lay in the Lord. The Hebrews would not listen to Isaiah; but he was proved right. When Assyria at last invaded the country, sore pressed Egypt was able to send little help, and that to no purpose.

In 701 B.C. events foretold by Isaiah came fast and furious. King Sennacherib of Assyria sent his armies, crushed Egypt, occupied Judah—and an Assyrian army camped outside the walls of Jerusalem.

This was the punishment upon a faithless people. But Isaiah believed that Jerusalem itself was to be untouched. He calmed the despairing king, Hezekiah. He promised the people of the city that there was nothing to fear, as the Lord would protect them.

Rabshakeh, the commander of the besieging force, had altogether different ideas. Swaggering, he came forward to parley with

For three years Isaiah went naked in the streets and markets of Jerusalem at the Lord's command and the people were shocked. He claimed that Assyria would lead the Egyptians into captivity. No one believed him. But he was right.

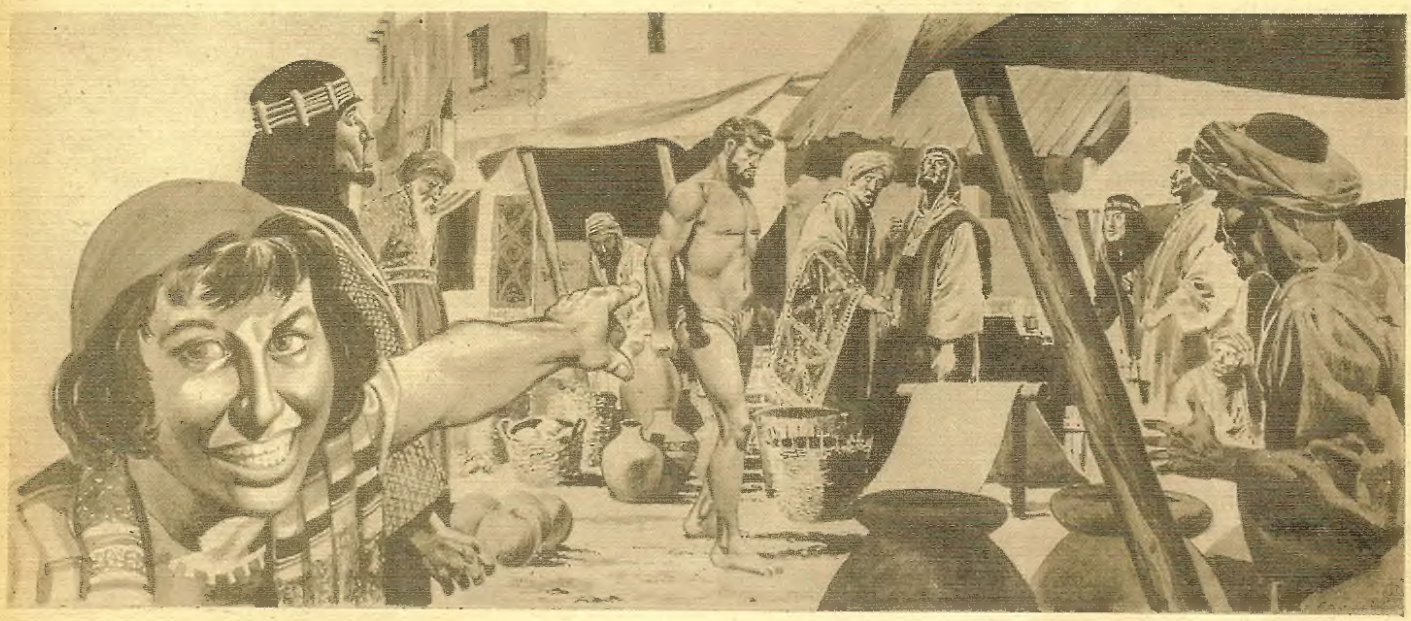

Rabshakeh, commander of the Assyrian army, roared his threats and boasts in a loud voice so that all the people of Jerusalem, gathered on the walls, should hear him. He taunted them, "Has anyone been able to escape the might of Assyria?" No one answered him. The Hebrew leaders turned back to the city to ask Isaiah what they should do.

Hezekiah's representatives with only one thing to say: surrender at once, as nothing could withstand Assyria.

He scoffed at their trust in Egypt, which he called a broken reed; but then he went further, and scoffed at their trust in the Lord which Isaiah had inspired. It was the Lord himself, he claimed tauntingly, who had commanded him to destroy Judah!

This, of course, was a lie, but it filled Hezekiah's representatives with fear. The people of Jerusalem were gathered on the city's walls, and could hear every word the Assyrian general said. Their morale was sure to drop at boasts like that.

Nervously the Israelite representatives asked Rabshakeh to conduct the parley not in Hebrew but in Aramaic, the international diplomatic language of the time in countries of the Near East.

At this Rabshakeh flew into a ranting fury. Bellowing angrily in Hebrew, he called out to the people listening on the wall: *"Beware lest Hezekiah persuade you, saying, The LORD will deliver us. Hath any gods of the nations delivered his land out of the hand of the king of Assyria?"* (Isaiah 36: 18.)

All these gods made of wood and stone had been thrown on the bonfire when the Assyrians conquered their countries. Rabshakeh promised that the Lord would suffer the same fate. In his temper he had forgotten all about the lie he had told earlier.

The Hebrews heard his tirade in silence Then tearing their clothes in their anxiety, the representatives went back into the city to make their report.

Completely at a loss, Hezekiah sent messengers to Isaiah, desperately asking what he should do.

Isaiah answered confidently: *"Thus saith the LORD, Be not afraid of the words that thou hast heard, wherewith the servants of the king of Assyria have blasphemed me. Behold, I will send a blast upon him, and he shall hear a rumour, and return to his own land; and I will cause him to fall by the sword in his own land."* (Isaiah 37: 6-7.)

The prophecy was soon fulfilled. To the people's amazement, Rabshakeh was forced to withdraw his troops hurriedly because of news of rebellion in Babylon. A little while later, almost the whole of the Assyrian army was mysteriously destroyed in one night. Jerusalem was saved. And as for Sannacherib, he was murdered by his own sons.

Isaiah the prophet has left us some of the most wonderful words of comfort in the whole Bible. But he was a man inspired too: and his steadfastness at the siege of Jerusalem was the high point of his career.

Next week: Jeremiah

Afscheid van Baldrick

door: Meerten Welleman

Op 12 december vorig jaar hebben Lis en Don afscheid moeten nemen van hun blonde labrador Baldrick, die bijna veertien jaar lang hun trouwe kameraad is geweest. Don heeft Baldrick veertien jaar geleden van Lis voor zijn verjaardag gekregen, nadat hun vorige blonde labrador Trigo was overleden. Baldrick was acht weken oud toen hij door Lis en Don werd opgehaald. Hij was niet alleen de grootste pup uit het nest maar hij had ook iets komisch en was meteen heel aanhankelijk. Lis en Don wilden ook graag een reu. Trigo was een teefje. De nieuwe pup werd Baldrick genoemd naar de vunzige bediende Baldrick, een rol van Tony Robinson, in de televisieserie Blackadder. Honden hebben meestal geen problemen met smerig worden, maar bij labradors is dat extreem. Die rollen het liefst door de modder, iedere keer als ze daartoe de kans krijgen. Baldrick bleek dan ook een typische labradornaam te zijn, toen Lis en Don hun pup voor het eerst meenamen naar de dierenarts.

Na drie weken werd Baldrick een klein monster dat aan alles in huis begon te knagen, tot aan de platencollectie van Lis en Don toe. Hij haalde de platen uit de hoezen, sleepte ze door het hele huis en de tuin en ging er dan stevig op kauwen. Na anderhalf jaar werd hij een stuk rustiger en ontwikkelde zich tot een hele sociale hond. Hij was ook veel te vinden bij de moeder van Lis, May, in het tot de 'granny flat' verbouwde atelier van Don boven de garage. Vanaf het begin was Baldrick dikke maatjes met de veel oudere Duitse herder Leo. Toen Leo overleed en Otto in zijn plaats kwam, was Baldrick de baas in huis.

Baldrick werd in de loop van vorig jaar incontinent. Toen dat echt een probleem begon te worden, besloot Lis om met Baldrick naar de dierenarts te gaan. Daar bleek dat hij ook hartproblemen had. Er kwam vocht in zijn longen, waardoor hij niet goed meer kon ademen. De dierenarts gaf het advies om hem te laten inslapen. Lis wilde daar aanvankelijk mee wachten om iedereen de kans te geven om afscheid van hem te nemen, maar zodra Baldrick in de auto zat en Lis Don mobiel belde om hem hierover te informeren, namen ze de beslissing om hem meteen te laten inslapen. Ze zagen er namelijk beiden tegenop om hem nog een week in huis te hebben en hem dan te laten inslapen. Lis is toen weer met Baldrick bij de dierenarts naar binnen gegaan en heeft met een dikke knuffel afscheid van hem genomen. Hoe verdrietig zo'n moment ook is, het is ook een moment van opluchting. Baldrick is er dan niet meer, maar heel veel mooie herinneringen gelukkig wel. En dozen vol met foto's!

Slechts een greep uit de stapel foto's die Lis en Don van Baldrik hebben.

foto: Rob van der Nat

Populariteit over de grenzen heen

door: Yoeri Kenens

Via de site www.donlawrence.nl kwam Yoeri Kenens uit Paal, België in contact met Rob van Bavel. Youri gaf aan graag redactioneel te willen bijdragen aan Pandarve. Zo kwamen Youri en Rob op het idee om de populariteit van Don Lawrence in België onder de loep te nemen. Uit de verkoopcijfers blijkt namelijk dat de albums van Storm en Trigië veel beter in Nederland dan in België verkopen. Wat zou hier de reden van kunnen zijn?!

Don Lawrence is na al die jaren van striptekenen nog steeds immens populair. Dankzij zijn strips Storm en Trigië geniet hij bekendheid in heel Europa. Duizenden fans en ondertussen ook al meerdere generaties hebben van zijn geniale tekenkunst mogen genieten. Don Lawrence is een cultheld. Maar toch kent populariteit zijn grenzen. Meer dan eens heb ik ondervonden dat de intensiteit van zijn populariteit niet overal even groot is. In Nederland zijn ze gek van zijn werk. In Duitsland zien ze hem zeker ook zitten en in België wordt zijn werk ook graag gelezen. Maar de razende populariteit die je in Nederland ziet is toch wel uniek voor dat land. Dat is de stripcultuur zegt men dan. Dat klopt, maar wat zit er achter de façaden van het begrip stripcultuur? Waarom is Storm populairder in Nederland dan in België?

"Ik denk dat het antwoord simpel is: Storm stond in Eppo en was daarin het enige tijdloze avonturenverhaal dat realistisch getekend was. In België is Storm niet verschenen in bekende striptijdschriften."

Volgens sommigen liggen de fundamenten van de populariteit van deze reeks, die al jaren meegaat, in het fenomeen van de striptijdschriften. Storm is in Nederland jarenlang verschenen in Pep, Eppo, Eppo Word Vervolgd, Sjors & Sjimmie Stripblad en nog in enkele andere bladen. In België had en heeft men andere tijdschriften waarin heel andere strips verschijnen dan in Nederland. Zo is er Kuifje en Robbedoes, waarin de Vlaamse en vooral de Waalse en Franse strips aan bod kwamen. Een heel goed voorbeeld hiervan is Thorgal, de ijzersterke stripreeks door Rosinski en Van Hamme: razend populair in België, maar heel wat minder

Misschien dat deze stijl meer succes zou hebben gehad in België?

De serie Thorgal van Rosinski stond wel in het weekblad Kuifje en scoort in België erg goed!

gelezen door de Nederlandse stripliefhebbers. Storm is nooit verschenen in deze Belgische tijdschriften, waardoor letterlijk en figuurlijk een grens is ontstaan tussen beide landen.
Sommige lezers zijn van mening dat de strips in beide landen eigenlijk even populair zijn, maar dat het door de mentaliteit van de bewoners alleen maar lijkt alsof er een onderscheid bestaat. De Nederlanders zijn veel fanatieker in het uiten van adoratie. Ze richten dadelijk een fanclub op terwijl de Belgen het wel goed vinden, maar toch vanaf een afstand blijven gadeslaan.

Volgens een Belgisch stripwinkeluitbater is een bijkomende oorzaak de Belgische wetgeving. In Nederland is deze veel losser. Het is daar ook veel makkelijker een fanclub op te richten en allerlei bijkomende tijdschriften en gadgets op de markt te brengen. In België is dit allemaal zeer streng gereglementeerd en moeten de vele belanghebbenden overal een (groot) centje aan kunnen bijverdienen. Hij vermeldde er terloops nog bij dat aan de hand van de verkoop in zijn winkel zowel Storm als Trigië een grote populariteit blijven genieten. De nieuwe Storm gaat steeds vlot van de hand en ook de oude Storm en Trigië albums blijven nooit lang zonder eigenaar.

Kritiek zal er altijd zijn. Sommigen noemen Don Lawrence de meest overschatte realistische tekenaar ooit. Men heeft daarbij ook kritiek op het feit dat de zogenaamd realistische tekeningen niet echt realistisch getekend zijn. Zowel Storm als Roodhaar hebben allebei een perfect lichaam. Storm heeft een oplossing voor elk probleem van welke aard dan ook en ze weten zich uit elke situatie te redden. Het ligt gewoon aan wat je onder de noemer realisme verstaat. Het is nu eenmaal fantasy. Hoe het ook getekend mag zijn.

Lang leve de Don. Ondanks de niet al te jonge leeftijd van Don Lawrence, ondanks het feit dat Storm en Trigië geen al te nieuwe (om niet te zeggen oude) reeksen meer zijn en dat het jaren geleden is dat er nog echt nieuw werk van de grootmeester verscheen alvorens De Armageddon Reiziger op de markt kwam, blijven zowel Storm als Trigië het onwaarschijnlijk goed doen. Iedereen kent ze. Zowel voor- als tegenstanders hebben de albums gelezen. Don Lawrence is en blijft populair. Als je op een stripbeurs even rondkijkt zie je dat zijn werk alom aanwezig is. Elke reeks heeft zijn voor- en tegenstanders. Maar de fans weten het: zowel Storm als Trigië zijn en blijven gewoon beregoed. In de stripwereld is het werk van Don Lawrence een referentiepunt voor pure kwaliteit en vakmanschap geworden.

Sta je eindelijk in Kuifje; wordt je naam verkeerd gespeld!!

Helaas, in België zal Storm het blijven afleggen tegen Suske en Wiske.

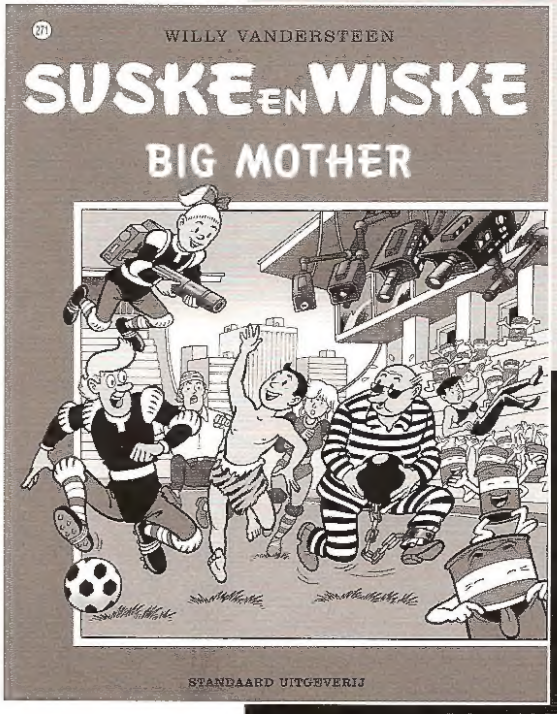

Heb jij ook een artikel voor Pandarve in je pen zitten?? Zet het op papier en mail het naar: redactie@donlawrence.nl.

Het Imaginaire Museum van Don Lawrence

door: Meerten Welleman

In het volgende nummer van Pandarve beginnen we met een geheel nieuwe rubriek, getiteld:.
Het Imaginaire Museum van Don Lawrence. Hier alvast een kennismaking.

Don wordt dit jaar 75 jaar. Daarom kijken we samen met Don terug op zijn zeer vruchtbare leven als artiest en striptekenaar. We doen dat aan de hand van portretten van mensen met wie Don heeft samengewerkt, zoals tekstschrijvers Michael Moorcock en Mike Butterworth, maar ook kunstenaars en striptekenaars die hij bewondert zoals de Engelse striptekenaars Frank Bellamy en Ron Embleton en grote schilders zoals Rembrandt , Rubens en Brueghel. Zo horen we van Don waarom hij deze collega's bewondert en of hij zich door hun werk heeft laten beïnvloeden.

De portretten van tekstschrijvers waar Don mee heeft samengewerkt, hebben een hele andere achtergrond. In feite weten wij namelijk heel weinig over de Engelse tekstschrijvers waar Don mee heeft samengewerkt op Vince Wernham, Philip Dunn en Kelvin Gosnell na, maar dat komt omdat zij voor Storm scenario's hebben geschreven. Zelfs over Mike Butterworth is weinig bij ons bekend, hoewel zijn naam op verschillende websites te vinden is. Hij wordt daar zelfs de architect van de New Wave Science Fiction genoemd. De bekende science fiction schrijver Michael Moorcock, die ook voor Don teksten heeft geschreven en die 25 jaar geleden door Martin Lodewijk is benaderd om Storm te schrijven, schreef in 1966 over Mike Butterworth dat "he has never written a word of conventional narrative in his life and sprang full-grown from the head of (Amerikaans literair schrijver) William Burroughs whose work inspired him to write...but Butterworth uses and adapts Burroughs' own techniques to suit his own particular vision..." Kortom, het wordt eens tijd dat we met Mike Butterworth en vele van zijn collega's kennismaken.

DAN DARE
PILOT OF THE FUTURE
roject Nimbus
THE STORY SO FAR: Survivors from the experimental spaceship Nimbus One, which has mysteriously disappeared on a test flight, are picked up by Dan, Digby, Hank and Pierre aboard the sister ship, Nimbus Two. As they race to rendezvous with the Andromeda, one of the rescued men tells Dan that they were attacked by 'loathsome creatures'...
ANDROMEDA
USE OF BALLOONS AND FRAMES TO CREATE AN ABSTRACT WALL OF WINDOWS
COLOURED GLASS ?
OR EVEN STAINED GLASS ?

Bellamy's artwork zou zeker een plaatsje in het imaginaire museum van Don krijgen. Hoe dat museum er uit zou zien? Misschien wel op het stripmuseum dat hij voor de stad Groningen heeft ontworpen.

Stripkronieken

Afscheid van Peter de Smet

Het nieuwe jaar is voor de Nederlandse stripwereld dramatisch begonnen met het overlijden van Peter de Smet. Hoewel zij elkaar regelmatig op stripfestivals tegenkwamen, hebben Don Lawrence en Peter de Smet maar één keer samengewerkt. Dat was voor het tweepagina verhaal Zeppelin, dat is verschenen in de Rijam Strip/Cartoon Agenda 1984–1985. Behalve als tekstschrijver en tekenaar was Peter de Smet ook bij deze agenda betrokken als samensteller. Peter maakte op dat moment ook deel uit van de redactie van het stripmaandblad Titanic. Don was namelijk ook door Titanic benaderd om korte verhalen te tekenen.
Over hun korte samenwerking zei Peter destijds het volgende: "Het leek me geweldig om samen met Don de verzonnen waarheid te vertellen achter grote historische gebeurtenissen. Het was dan ook opgezet met de gedachte om er een serie van te maken voor Titanic. Als eerste verhaal heb ik toen 'The true story behind the burning of the Hindenburg' geschreven. Het uitgangspunt voor dit verhaal was het moment waarop de Hindenburg aanmeerde en explodeerde. De laatste tekening had een getekende versie moeten worden van die beroemde foto, maar eerlijk gezegd, is dat er niet helemaal uitgekomen." Zeppelin is ook verschenen in Don Lawrence -the collection- deel 3.

HÉ OUWE, DOE MIJ EVEN 'N TANK MET DE GENERAAL EN AL DIE ANDERE PYPERTJES EN TROEPS IN D'R BLOOTJE MAAR WEL IN DE STIJL VAN STORM.
EN DAN ZIJN ER NOG MENSEN DIE ZICH AFVRAGEN WAAROM IK DRINK...

Peter de Smet was een man met veel zelfspot, zoals ook wel blijkt uit dit zelfportret.

Storm in de media

In de aflevering van 7 maart van de populair wetenschappelijke VARA televisieserie De Ontdekking stond een onderwerp over toekomst voorspellen centraal. Om het onderwerp te illustreren werden onder andere beelden vertoond uit de albums van Storm. Presentator Menno Bentveld ging daarvoor op bezoek bij Stripwinkel Blunder in Utrecht. Nieuwsgierig? Neem dan even een kijkje op www.vara.nl/deontdekking want daar kun je De toekomst voorspeld op bekijken.

Op de website van Gerrit Zalm kwamen we trouwens tegen dat de VVD baas in zijn spaarzame vrije uurtjes graag Storm leest.

Pandarve de dertiende

Omdat dit Pandarve 13 is, vroegen we aan Don Lawrence of hij bijgelovig is? Dat blijkt echter niet het geval te zijn, maar Don is wel bang voor...spinnen! Martin Lodewijk trouwens ook! Toch schrikken zij er niet voor terug om hele enge spinnen te tekenen in hun strips.
De nevenstaande foto hebben we van Lis Lawrence toegestuurd gekregen. Let op, het is een zeer knappe trucagefoto, waar George Lucas jaloers op kan zijn!

Bang voor een spinnetje, Don?

Stripkronieken

Illustratie: Eric Heuvel © 2003 Comic House Oosterbeek

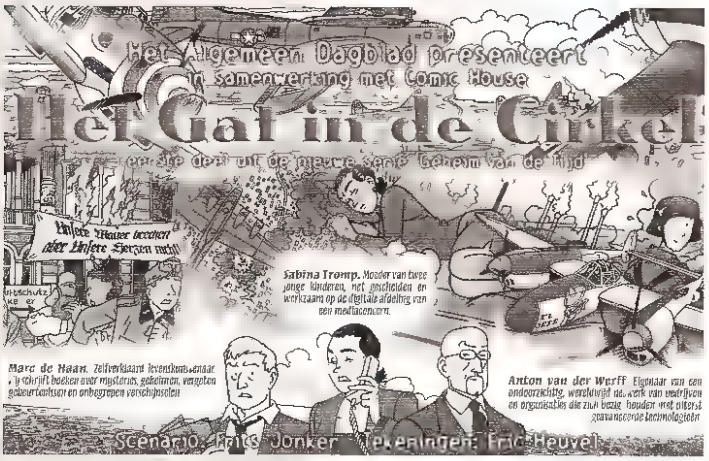

Dames en heren! De veelzijdige en talentvolle...Frits Jonker

We kennen Frits Jonker natuurlijk vooral als de letteraar van talloze stripalbums, van De Wondersloffen van Sjakie tot Storm -the collection, want Frits lettert ook al meer dan 15 jaar voor de Don Lawrence Collection. Zijn met de hand-geletterde blaadjes over strips en muziek zijn zowel geliefd als gevreesd en dat geldt ook voor de radioprogramma's over muziek die hij al meer dan 15 jaar maakt voor de VPRO. Daarnaast maakt Frits samen met striptekenaar Pieter Dorrenboom strips voor het maandblad Zone 5300. Vorig jaar heeft hij samen met Pieter een strip over een bejaarde Elvis Presley gemaakt voor het Algemeen Dagblad. Inmiddels is het Algemeen Dagblad begonnen met de publicatie van een nieuwe serie, getiteld Geheim van de tijd, geschreven door Frits en getekend door Eric Heuvel, de tekenaar van onder andere January Jones, Bud Broadway en De Ontdekking. Frits is getrouwd met Gabi en heeft twee kinderen, Bram en Rina.

Voor zijn tomeloze inzet voor de stripwereld heeft Frits op 17 januari de Hal Foster Award in ontvangst genomen. Deze prijs, genoemd naar de geestelijk vader van de Amerikaanse strip Prins Valiant en in het leven geroepen door de tekenaars van Studio De Wittenkade in Amsterdam, werd voor het eerst in 1984 uitgereikt aan illustrator René Meulenbroek voor zijn ridderspel in het legendarische riddernummer van Eppo. Twee jaar later nam Peter de Wit de goudkleurige wisseltrofee in ontvangst voor het redactiestripje. Na 17 jaar werd het weer eens tijd om de prijs uit te reiken en de opening van de vernieuwde Studio De Wittenkade was daarvoor het goede moment en Frits Jonker de juiste persoon, volgens de tekenaars van de studio, Peter de Wit, Aloys Oosterwijk en Ben Westervoorde. We zijn het helemaal met hen eens! Gefeliciteerd, Frits!

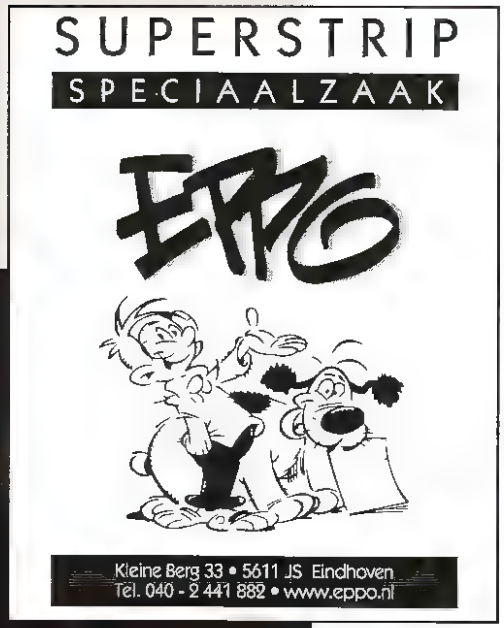

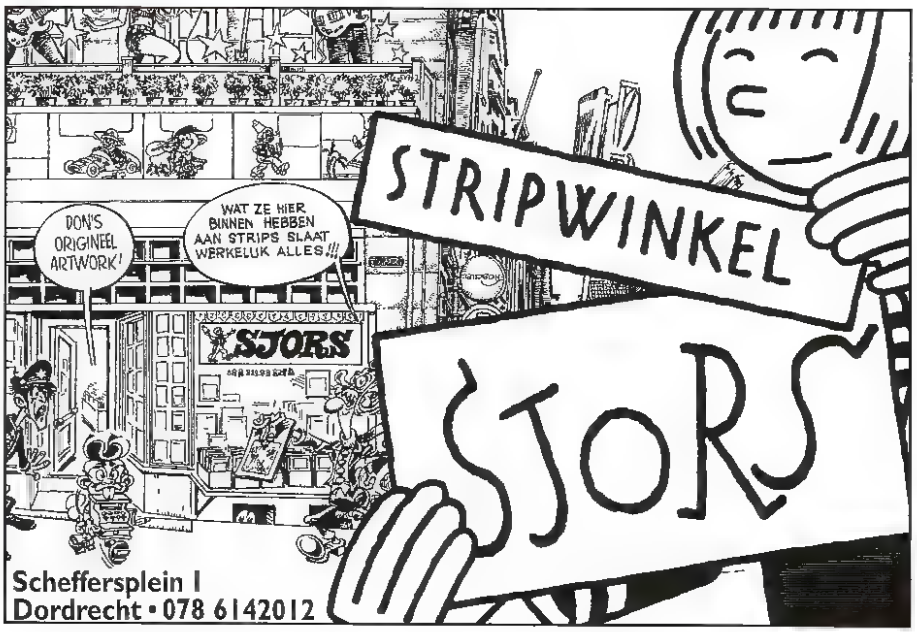

Tattoo Tina

Tina Hensly werkt al meer dan een jaar bij Lis en Don als huishoudster. Hun vorige huishoudster, Hillary Ray, die tien jaar voor hen heeft gewerkt, vond het tijd worden voor iets anders en werkt nu in een opvangcentrum voor katten.
Tina is gek op tatoeages. Ze heeft er dan ook zes, waaronder een hele bijzondere. Drie maanden geleden vroeg Tina aan haar vaste tatoeage artiest, Jason van Tattooshop Black Pearl in Bexhill, om een tekening van Storm en Roodhaar op haar been te tatoeëren. En ziehier het resultaat. De tekening is verschenen in het Don Lawrence Sketchbook. Overigens heeft Tina inmiddels ook voor Don geposeerd. We zijn benieuwd.

Heb jij ook een tattoo gebaseerd op een tekening van Don Lawrence? Laat het ons even weten op info@donlawrence.nl

De nieuwe ledenpas & Boomerangkaart

Samen met dit nummer van Pandarve ontvangen de leden van de Don Lawrence Fanclub hun nieuwe ledenpas. Het artwork van de pas is ontleend aan pagina 1 van De Robots van Danderzei.

Ook zit er bij dit nummer van Pandarve een bijzonder premium. Uitgeverij Big Balloon gaf in 1997 een Boomerang Freecard van Storm cadeau bij een actiepakket waarin een Storm en Trigië album samen werden verkocht. Bij de verhuizing van Heemstede naar Haarlem kwamen ze nog een flinke doos met kaarten tegen. Deze doos heeft de fanclub cadeau heeft gekregen met de belofte om er een goede bestemming voor te vinden. dat lijkt ons bij dezen gebeurd! En nogmaals onze dank aan Big Balloon, voor het denken aan de fans van Don Lawrence!

De nieuwe ledenpas voor 2003

Pandarve 14

Het volgende nummer van Pandarve verschijnt in augustus 2003 met de volgende onderwerpen:

Derde deel Herod the Great
De geheimen van de Von Neumann-machine
Laatste deel Storm -the collection-

Neem voor meer info een kijkje op www.donlawrence.nl. Daar kun je je ook aanmelden als lid van de Don Lawrence Fanclub.
Het lidmaatschap kost eur 9.95 per jaar.

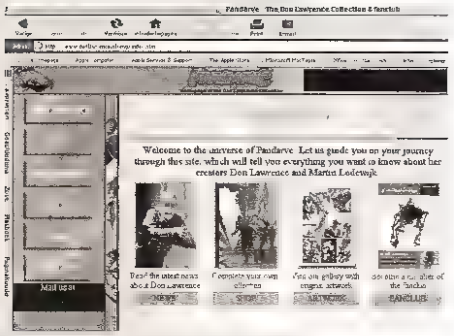
Welcome to the universe of Pandarve. Let us guide you on your journey through this site, which will tell you everything you want to know about her creators Don Lawrence and Martin Lodewijk

Website update

Het laatste nieuws over Don Lawrence en over de Don Lawrence Collection vind je altijd het eerst op de website van de Don Lawrence Collection, www.donlawrence.nl. Bovendien is deze website begin dit jaar weer volledig geupdate.

Don Lawrence syndication update

Inmiddels is bij Egmont Polska de Poolse versie verschenen van De Terugkeer van de Rode Prins, getiteld Czerwony Ksiaze. Dankzij de goede contacten die Big Balloon heeft met een aantal Indonesische uitgeverijen verschijnt zowel Storm als Trigië weer in het Indonesisch. Voor de Trigië albums worden de covers gebruikt van de tweede serie.

Update Storm Encyclopedie

Het plan was natuurlijk om de Storm Encyclopedie nog dit jaar te presenteren, in verband met de 75e verjaardag van Don. Maar de productie van de encyclopedie is zo'n grote klus, dat we de verschijningsdatum naar volgend jaar hebben verschoven. De encyclopedie zal dan verschijnen tijdens De Haarlemse Stripdagen in juni of De Stripdagen van Het Stripschap in oktober.
Bij de productie van de Storm Encyclopedie zijn, behalve Don Lawrence, ook alle tekstschrijvers van Storm betrokken. Zij verzorgen de informatie die door een team van redacteuren zal worden uitgewerkt. Daarnaast moet er veel beeldmateriaal worden uitgezocht en digitaal worden bewerkt. We hopen natuurlijk ook dat Don nieuw artwork wil maken.

Een hernieuwde kennismaking voor Indonesië met het werk van Don Lawrence.

AGENDA

28 en 29 juni: Mega Stripfestijn Dordrecht op en in de buurt van het Scheffersplein. Of de fanclub aanwezig is, is nog niet bekend. Check vooraf even onze site!

STRIP & TIJDSCHRIFTENHANDEL
NOORD

GESPECIALISEERD
IN US COMICS EN
TWEEDEHANDSSTRIPS
INKOOP EN VERKOOP
ZAAGMOLENDRIFT 35 ½ 41
☎ 010-4664368
1e MIDDELLANDSTRAAT 110c
☎ 010-4258756
ROTTERDAM

LAATSTE KANS!!!

De onderstaande boeken zijn nog beperkt in voorraad. Dit is waarschijnlijk uw laatste kans om deze producties voor de normale prijs in nieuwstaat te bestellen.
Mail uw bestelling naar shop@donlawrence.nl of bel 0162-461651.
De boeken zullen op binnenkomst van bestelling verkocht worden.

De Werelden van Don Lawrence -Trigië-

POSTERBOEK 50 PAGINA'S FULL COLOUR
GEBONDEN HARDCOVER
26 x 34 CM

PRIJS EUR 19,50(INCLUSIEF VERZENDKOSTEN)
LEDEN KRIJGEN 10% KORTING
NOG 34 ALBUMS IN VOORRAAD!

Collectors edition -De Genesis Formule-

COMPLETE VERHAAL, ZONDER BALLOONS
MET ORIGINELE SCRIPT
52 PAGINA'S FULL COLOUR
GEBONDEN HARDCOVER
30 x 30 CM

PRIJS EUR 95,00 (INCLUSIEF VERZENDKOSTEN)
LEDEN KRIJGEN 10% KORTING
NOG 14 ALBUMS IN VOORRAAD!

Höhenflug Energie
Bewegung
Visionen

Schriften der Reihe des „Archivs der konkreten Utopien"
in der Stiftung Künstlerdorf Schopp'ngen, Bd 3

De catalogus van de tentoonstelling in Schöppingen is nog steeds te bestellen via internet.

De cover van Storm -the collection- deel 10. Deze illustratie werd eerder gebruikt voor de luxe uitgave van de Genesis formule.

Intussen in Schöppingen...

Op 14 december organiseerde het Künstlerdorf in Schöppingen op verzoek van de Don Lawrence Fanclub een open dag om de leden van de fanclub en andere liefhebbers van het werk van Don Lawrence in de gelegenheid te stellen om de replica tentoonstelling te bezoeken. Helaas was het die dag heel kou en werd er gewaarschuwd voor ijzel op de wegen Daarom hebben maar een paar Nederlandse Don Lawrence liefhebbers het aangedurfd om naar Schöppingen te gaan. Maar de fans die kwamen werden warm ontvangen met koffie en koekjes en keken uiteraard hun ogen uit. Vooral het zweefvliegtuig van Trigo en de kikkerrobot uit De Robots van Danderzei werden vanuit allerlei hoeken gefotografeerd. Alle bezoekers namen de catalogus van de tentoonstelling mee naar huis. Ook veel liefhebbers die door het barre weer waren thuisgebleven, hebben de catalogus besteld. Mocht je belangstelling hebben, dan kun je de catalogus nog steeds bestellen. De plannen om de tentoonstelling naar Nederland te halen, zijn er nog steeds, maar beloven kunnen we nog niets.

Met dank aan Josef Spiegel en Heinz Kock van Künstlerdorf Schöppingen.

Don Lawrence De Biografie

Al een jaar of twee hebben we contact met David McBrien, een grote liefhebber van het werk van Don Lawrence uit het Noord-Ierse Belfast. David is opgegroeid met Trigië en heeft altijd graag iets meer willen doen met zijn liefhebberij. In december was hij even in Nederland en ging hij ook bij ons op bezoek. David is namelijk bezig om een biografie te maken over Don en hij wilde graag weten of de Don Lawrence Collection belangstelling had om deze biografie uit te geven. Het liefst ook in Engeland, waar Don eigenlijk nooit de waardering heeft gekregen die hij verdient. Wij waren meteen enthousiast en David nam zoveel mogelijk documentatie over Don mee naar huis. Hij heeft inmiddels contact met familieleden van Don en mensen die Don vroeger heeft gekend, waaronder een leraar van Borough Polytechnic, de kunstacademie waar Don op heeft gezeten. De biografie zal worden geïllustreerd met veel tekeningen en foto's uit een aantal privé-collecties. Wanneer de biografie gaat verschijnen, is nog niet bekend, maar we hopen stilletjes op oktober, voor Dons 75e verjaardag.

Update Storm – the collection

Storm -the collection- deel 10 met De Terugkeer van de Rode Prins en De Von Neumann Machine wordt momenteel gedrukt en zal in de loop van april verschijnen. De laatste twee delen van Storm –the collection- zijn momenteel in productie en zullen allebei na de vakantie in september verschijnen. Deel 10 (en ook alle voorgaande albums) is te bestellen via onze internetshop of door even te briefje te sturen naar postbus 4191, 4900 CD Oosterhout.

Herod the Great

3. THE FORTRESS OF MASADA

Herod the Great was King of the Jews when Jesus was born. Yet he was not a Jew, but an Edomite, and he was the friend of the Roman overlords. Early in his life he had become friendly with Mark Antony, the Roman ruler. Although he was constantly harried by rebels led by Antigonus, Herod rose rapidly to power in Judaea, but no sooner had he entered Jerusalem as ruler, than Parthian invaders defeated him. Herod became a fugitive, and he made at once for Rome and Mark Antony. He made such a good impression on the Senators in Rome that they made him King of the Jews.

Herod had left Palestine a hunted outcast. He returned a king. Although he could count on Roman support, he saw as soon as he landed from his ship at Acre that he must re-conquer his kingdom by himself. While he had been away in Rome, Herod's old enemy Antigonus had strengthened his iron grip on Judaea. He had bribed the Roman garrison to keep it idle, and his soldiers had laid siege to the fortress of Masada on the Dead Sea where Herod had left his family.

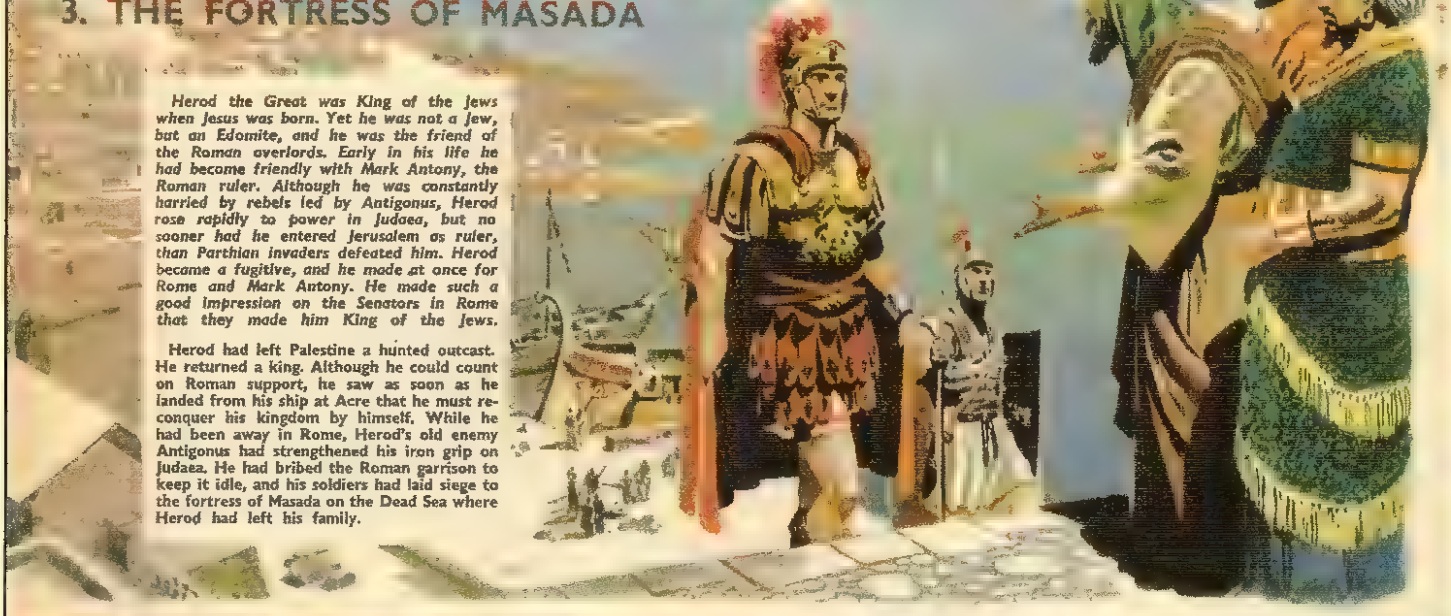

Herod's first thought, when he returned, was to release them. Swiftly, Herod struck at his enemies. From Acre he raced to Galilee, where he had begun his turbulent career nine years before and where many of his old soldiers now gladly flocked to his banner. Then he swooped with his eager army on the coastal town of Jaffa, seized it, and swung inland again towards the Dead Sea and on to Masada.

Antigonus tried to check his army as it marched eastward towards the beleaguered fortress, but Herod beat off the desert ambushes. Every mile he covered not only brought him closer to his family in Masada, but drew tighter the net he was casting around the capital city of Jerusalem far to the North. At last, after forced marches, his tired soldiers saw the great fortress standing grim and black against the distant horizon.

Like wolves out of the desert, the veteran soldiers of Herod's army fell on the besiegers of Masada. The battle raged through the deep wadis and across the precipitous cliffs below the fortress, but Antigonus's men were disheartened after their long and fruitless vigil, and they were no match for the tempestuous Herod. The battle became a manhunt. Before sunset, the last survivors of the besieging army were fleeing into the desert.

Sword in hand, Herod hastened up the steep rock to the fortress above. The gates were joyfully opened to him. Inside, pale after their terrible ordeal and weeping with happiness, his mother and brothers rushed into his arms. Herod had wrenched his family from the cruel grasp of his enemies. Now he must do the same for his kingdom of Judaea.

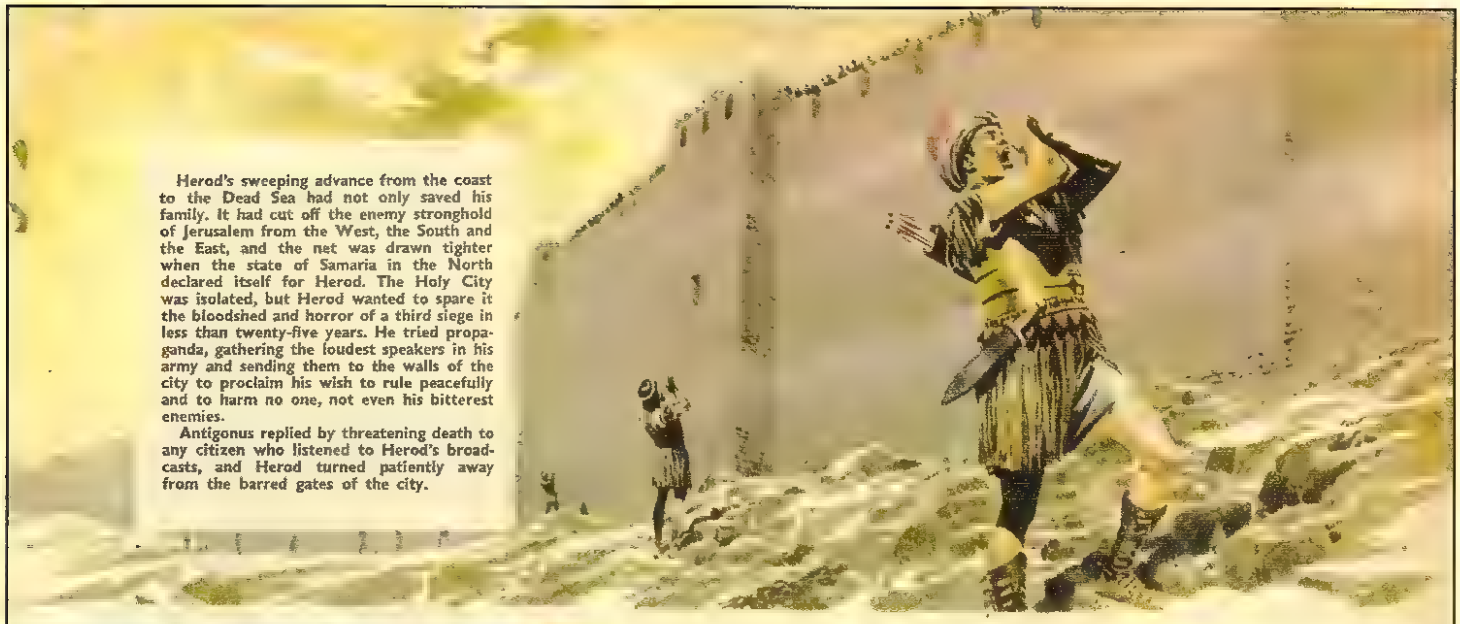

Herod's sweeping advance from the coast to the Dead Sea had not only saved his family. It had cut off the enemy stronghold of Jerusalem from the West, the South and the East, and the net was drawn tighter when the state of Samaria in the North declared itself for Herod. The Holy City was isolated, but Herod wanted to spare it the bloodshed and horror of a third siege in less than twenty-five years. He tried propaganda, gathering the loudest speakers in his army and sending them to the walls of the city to proclaim his wish to rule peacefully and to harm no one, not even his bitterest enemies.

Antigonus replied by threatening death to any citizen who listened to Herod's broadcasts, and Herod turned patiently away from the barred gates of the city.

Autumn was now far advanced, and Herod set about securing the territory he had reconquered. The Roman garrison had already retired to winter quarters, their purses heavy with Antigonus's bribes, and Herod saw that he would get no help from them. With his own tireless army, he cleared the heights above Jericho of enemy guerillas, made the city his headquarters, and began a preliminary campaign against the lawless brigands who infested the mountains of Galilee.

In the spring, after resting his troops, Herod launched a full-scale assault on the brigands. They had expected this thrust, and with the cunning of cornered rats had withdrawn to the jagged heights of the Wadi Hammam near the Sea of Galilee. Climbing by ladders to the caves which honeycombed the sheer cliff face, the brigands pulled up the ladders after them.

Herod soon saw that the brigands in their caves could not be reached from below. The cliff of the Wadi Hammam soared upwards like a wall towards the sky, with no foothold for a climber anywhere on its sheer surface. For generations, the Galileean brigands had retreated to these caves when enemies pressed them, and no one had ever solved the problem of climbing the cliff face and winkling them out.

Herod solved it by a ruse of brilliant simplicity. He made no attempt to climb the cliff. Instead he marched his soldiers by the gentler rearward slopes to the top of the cliff, and there ordered cages to be made and strong ropes fetched. When all was ready, he lowered his soldiers in the cages down the sheer cliff face from above.

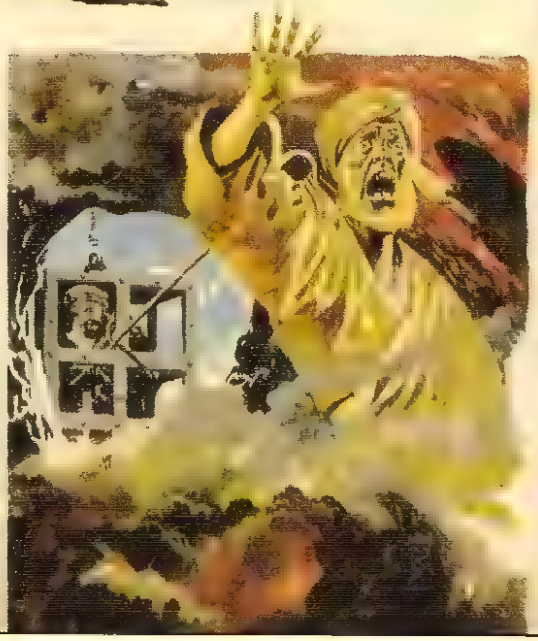

From the mouths of their caves in the cliff face, the brigands suddenly saw to their horror that they were trapped. The long arm of Herod had reached them. His cages swung on their ropes at the mouth of every cave, and the soldiers within were armed with grappling hooks and torches. Many of the brigands surrendered. The rest were dragged from their caves by the grappling hooks, or smoked out by the torches.

When the news of Herod's brilliant ruse spread through the mountains, the few remaining bands of brigands lost heart. Herod was too strong and too subtle for them, and they dispersed to seek a safer living. Galilee was clear. Now Herod could turn to grapple with a deadlier foe, Antigonus, and the rebel army which still occupied Jerusalem . . .

Next week: The Siege of Jerusalem

This story is adapted from The Life and Times of Herod the Great, by Stewart Perowne, published by Hodder and Stoughton.

Herod the Great

4. The Siege of Jerusalem

WHEN Jesus was born in the Roman province of Judaea the King of the Jews was Herod the Great. Yet Herod was not a Jew, but an Edomite, and he gained his position only by force, political intrigue and his friendship with the hated Roman overlords, in particular Mark Antony.

Antigonus, the last of the Jewish royal family, and his band of rebels were a constant threat to Herod. When Parthian invaders defeated Herod, he fled to Rome, and returned with the backing of the Roman Senate as King of the Jews. But before he could take control of his kingdom, he first had to rescue his family from the Dead Sea fortress of Masada, then conquer territory held by Antigonus until the Jewish capital, Jerusalem, was the only island of resistance left.

Though Herod's lightning advance from the coast had drawn a noose around his enemies in the stronghold of Jerusalem, he was not yet strong enough to pull the rope tight. Unlike Herod, the rebel leader Antigonus had been born a Jew, so the people as well as the priests were behind him. The Roman garrison in Judaea was lazy and corrupt and Herod could not rely on it for help. Once more, Herod turned to the Roman general Mark Antony.

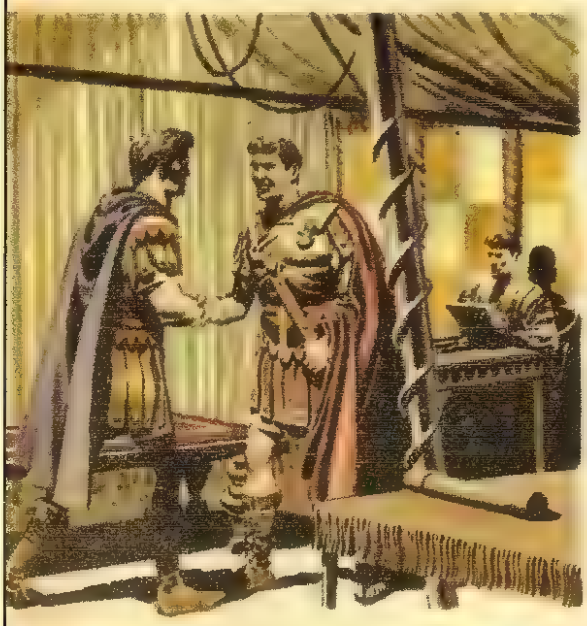

Antony was in Syria that autumn. Leaving his younger brother Joseph with his army in Palestine, Herod travelled North. At Antioch he took command of a caravan which was sheltering there, fearful of the Parthian guerillas who infested the countryside, and led it out into the burning desert where the wild horsemen from the North were waiting in ambush.

Sweeping aside the bitter Parthian attacks, Herod fought the caravan safely through to the Roman camp at Sarosata. He had set high hopes on this meeting with Mark Antony, and they were not disappointed. Antony greeted Herod as a king and as a friend, sending a guard of honour to escort him through the camp to his tent, and there clasping his arm in the affectionate Roman salute. He promised Herod two of his veteran legions to strengthen his hand against the rebel Antigonus, and Herod left him a few days later and journeyed South again with fresh confidence.

His happiness was not to last. At Daphne, near Antioch, a terrible dream troubled his sleep one night. In this dream, Herod saw his younger brother Joseph with a broken sword in his hand and an enemy's spear close at his throat.

Herod woke from his dream in horror. As he sprang from his bed, messengers from Palestine burst into his room. The dream had already come true. The army which Herod had left under Joseph's command had been coaxed into battle by Antigonus near Jericho, and utterly defeated. Herod's young brother had been killed, and his head cut off as a trophy by Antigonus himself.

Haunted by his dream and burning with vengeful anger, Herod pushed on by forced marches into Lebanon. He paused there only to recruit a force of hardy mountaineers and one of the legions which Antony had promised him, and then swept on through Acre and into Galilee. A surprise night attack dispersed the enemy troops hurriedly brought against him, and when the second Roman legion joined his army, Herod marched on to Jericho.

The winter rains had now set in, and between Herod and his objective of Jerusalem lay the savage uplands of central Judaea. But Herod would not wait for the spring. He was fighting to avenge his brother's death, as well as to regain his kingdom, and the doubts of his commanders were swept away one evening in Jericho by a strange omen. They had been dining with Herod in the house of a notable of the town, and as soon as the banquet was over and they had walked out into the street, the house collapsed.

Cheered by this deliverance from death, Herod and his troops attacked the enemy on the heights above Jericho at dawn. By nightfall, they had swept the rebel troops from their strong-points and were advancing rapidly to cut the Jerusalem road.

Herod paused briefly in the mountains of Samaria to wreak revenge on his enemies. In a series of brilliant but merciless raids, he captured five towns and put two thousand prisoners to the sword before storming South again on the road to Jerusalem. At Isana, in the depths of a narrow wadi, Herod came suddenly upon the main body of the nationalist army. The battle fought that day was to settle once and for all the long struggle for power between Herod and the Jews who opposed him.

Herod won the battle, crushingly. The enemy general was killed, and only a handful of his soldiers escaped. Three of these desperate soldiers ran with drawn swords in their hands through the room in which the unarmed Herod was bathing after the battle, but not one recognised their hated enemy.

Herod returned to Jerusalem as a proud and bitter conqueror. His sappers attacked the northern walls with battering rams and mines while his infantry launched assaults at dawn and dusk. The rebel leader Antigonus fought back stubbornly from his beleaguered stronghold, but now Herod struck at the roots of his power from another, subtler quarter.

Five years before, he had planned to marry a niece of Antigonus's, the beautiful Mariamme, in an effort to heal the breach between himself and the Jewish royal family. Now it seemed to Herod that the marriage would show his contempt for Antigonus, and even as his soldiers were storming the walls of Jerusalem, Herod journeyed to Samaria and took the beautiful Mariamme as his bride.

The siege of Jerusalem lasted for five terrible months. When the battering rams had smashed through the outer wall, the inner wall was still stubbornly defended by Antigonus and the Jews. When the inner wall crumbled, and Herod's soldiers and their Roman allies stormed the breach and rushed with fire and sword into the city itself, the defenders retreated into the Temple and still fought back. In the end, Herod led the final assault through the gates of the Temple, and took back the last vital corner of his kingdom at the blood-stained point of his sword.

He was thirty-six. He was weary, wounded in body and spirit, sated with revenge. He was nearly bankrupt. His subject people hated him. But now, at last, he was King of the Jews in fact, as well as in name.

Next week:
Cleopatra's revenge

This story is adapted from The Life and Times of Herod the Great, by Stewart Perowne, published by Hodder and Stoughton.

Achter de pagina's

In Op zoek naar Storm, het kijkje achter de pagina's in Storm -the collection-, proberen we zoveel mogelijk achtergrondinformatie te plaatsen. Dat lukt normaal gesproken heel aardig, maar vooral in de latere delen van Storm -the collection- komen we pagina's te kort om alles te vermelden. Dat geldt ook voor De Terugkeer van de Rode Prins en De Von Neumann Machine, de twee verhalen in Storm -the collection- deel 10, dat in april gaat verschijnen. Daarom opnieuw in Pandarve een uitgebreid kijkje achter de pagina's als aanvulling op de informatie in Op zoek naar Storm. Hier zijn nog meer leuke geheimpjes van De Terugkeer van de Rode Prins.

De Rode Prins – pagina 1

In de onderste tekening op pagina 1 van De Terugkeer van de Rode Prins zijn duidelijk Don en Martin te zien. Don maakt een liefkozend gebaar naar Martin, die voor deze gelegenheid zijn Olga Lawina t-shirt heeft aangetrokken. Achter het creatieve duo zien we ook nog acteur Jaap Stobbe, in die tijd een goede vriend van Don.
Op dezelfde pagina zien we ook een jongen met zijn nieuwe aanwinst: Een Danderzei robot.

De Rode Prins – pagina 6

Voor de boer op deze pagina en de pagina's daarna heeft de Engelse acteur Will Hay model gestaan. Don had hem gezien in de comedy Oh, Mr Porter uit 1937. Will Hay was één van de bekendste Engelse filmkomieken van de jaren dertig en veertig. Hij was ook een vooraanstaand sterrenkundige. Sterker nog. Het was Will Hay die in 1933 de witte vlek van Saturnus heeft ontdekt. Will Hay overleed in 1949. Op het hok van Ouwe Scheper staat overigens de naam Baldrick geschreven.

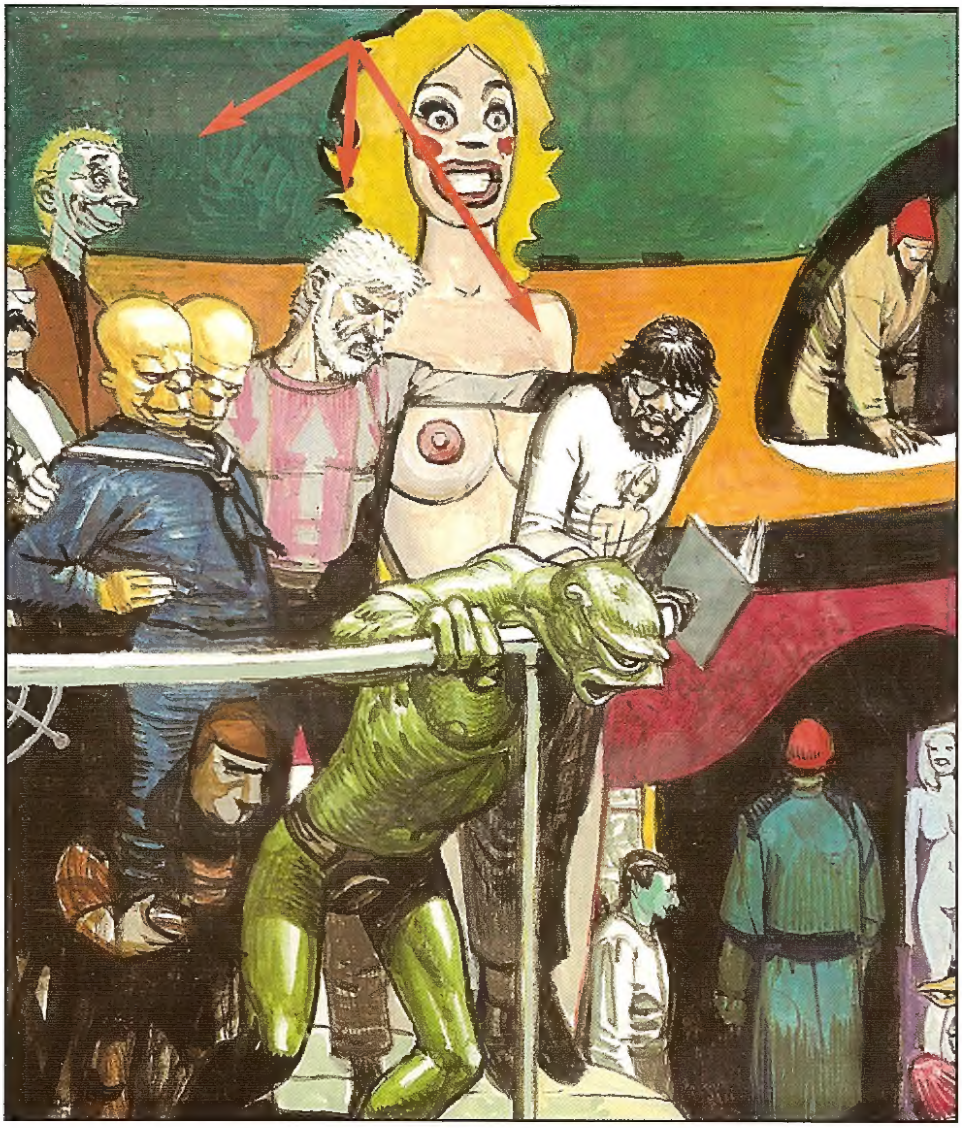

Rode prins – pagina 3

Op dit plaatje zien we een aantrekkelijke dame wuiven met een handvol Thatcher-dollars. Jaren voordat de Europese gemeenschap overstag ging tekende Don al Mickey Mouse geld voor de bewoners van Pandarve.

Rode prins – pagina 3

In de rode prins komt voor de eerste keer een waterglijbaan voor. Een zelfde constructie zullen we later ook tegenkomen in het laatste deel van de Von Neumann trilogie, waar Nomad, Rak*el, Visfil en Virgillius van de ene naar de andere cocon reizen.

Rode prins – pagina 22

Don wist natuurlijk dat het bovenste gedeelte van dit plaatje zou worden afgedekt met een tekstballoon. In deze scène gaat Nomad het Teken van de Parel op het hoofd van Roodhaar aanbrengen. Als grap had Don het logo van de uitgeverij waar hij al bijna 30 jaar voor werkt op het hoofd van Nomad getekend alszijnde Nomads eigen teken van de parel.

Neumann – pagina 5

De saloon op deze pagina is toepasselijk genoemd naar een populair gokspel. Op deze pagina is allereerst John Wayne te herkennen, maar op de grote tekening zijn nog veel meer bekende filmsterren en ook een paar politici te zien. Om met de politici te beginnen. Aan het tafeltje rechtsonder zitten van links naar rechts onder andere John Mayor, Margaret Thatcher en Helmut Kohl. Helemaal links schiet Gary Cooper de sheriff ondersteboven. Daarboven van links naar rechts Annie -get your gun- Oakley, de vrouwelijke scherpschutter uit het circus van Buffalo Bill, Lewis Caroll en zijn Alice en The Lone Ranger. Minder bekende zijn twee acteurs die rechtsboven te zien zijn. De dikke meneer in het nette pak met bril is S.Z. Sakall, een Hongaarse bijrolspeler die vooral in de jaren veertig en vijftig in veel films was te zien. Zijn bekendste rol is die van de ober Carl in Casablanca. De dunne man met hoed en baard in het rode ondergoed is George Hayes, die vooral veel bijrollen heeft gespeeld in westerns, waaronder de films van Roy Rogers.
Helemaal achteraan, leunend tegen de bar, staat Marlene Dietrich, zoals zij te zien is in de western Destry Rides Again uit 1939 met Jimmy Stewart, die helaas in de hele scène niet voorkomt. Tijdens de openingsscène in de saloon zegt Marlene: "See what the boys in the back room will have." En kijk. Helemaal links bovenaan heeft Don een deur getekend met daarop een bordje met BACK ROOM. Ook zijn Don en Lis getekend, maar die mag je zelf zoeken!

Op deze pagina alvast een voorproefje op Achter de Pagina's in de volgende Pandarve.
Het begin van De Von Neumann Machine zit vol met cameo's vanwege het thema van de eerste scene, maar ook verder in het verhaal heeft Don heel wat kleine grapjes verwerkt!

NU OF NOOIT!!!!!!

Don Lawrence

-THE COLLECTION-

Alle klassieke werken van Don Lawrence, verzameld in een luxe collectorsbox.

De reeks Don Lawrence -the collection- telt 12 albums plus het naslagwerk Don Lawrence Verzameld. De winkelprijs van deze collectie is € 650,00. Bij de fanclub is de complete reeks nu te bestellen voor € 499,00. Het is tevens mogelijk om de reeks in termijnen te betalen.
Er waren 50 complete reeksen gereserveerd door de Don Lawrence Fanclub, waarvan er inmiddels nog 19 beschikbaar zijn.

Je kunt bestellen door een briefje te sturen naar:

Don Lawrence Fanclub, Postbus 4191, 4900 CD O'hout of mail naar: info@donlawrence.nl

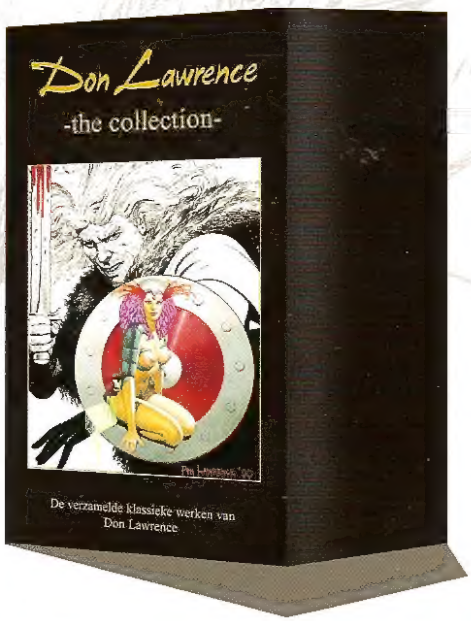

Met onder andere:

Karl the Viking
Maroc the Mighty
Thunderbirds
Fireball XL5
Wells Fargo
Pony Express
Adventures of Tarzan
Tijdreizigers
Tales of Eschatos
Wereld op wielen
Earth Alert
Olac the Gladiator
School for speed
Zeppelin
The Searaiders
Countdown to death
De gouden bal
Elimination
Pinocchio
The Range Rider

en nog veel meer

http://www.stripboekhandel.nl magazine nieuwtalent zoekfuncties

Uw link naar de meest complete Nederlandse stripboekhandel op het internet!

COMIC STRIPSHOP op STRIPNET

•ucmjournaal•
•aanbiedingen•nieuwe titels•

http://www.comicstripshop.com